

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG5430026

ชื่อโครงการ : ความเปราะบาง การสื่อสารความเสี่ยงและการปรับตัวของเกษตรกรในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในเขตอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ชื่อนักวิจัย : จารุวรรณ เกษมทรัพย์¹, มณี พนิชการ², ศศิพรรณ บิลมานิช³

¹ ภาควิชาการจัดการงานวิศวกรรม มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, ² คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, ³ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Email address : K_charuvan@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : กันยายน 2554 – กรกฎาคม 2555

โครงการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเปราะบางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของเกษตรกรในเขตอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยประเมินจากปัจจัยเปิดรับผลกระทบ ความอ่อนไหว และมาตรการรับมือ ปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง น้ำเค็มหนุน จากสภาพอากาศในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนพัฒนารูปแบบการสื่อสารความเสี่ยงแก่เกษตรกร เพื่อสร้างการรับรู้ ความตระหนัก ในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเสนอแนะแนวทางในการปรับตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อลดความเสี่ยง จากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าเกษตรกรมีความเสี่ยงจากแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร อีกทั้งความเสี่ยงเหล่านี้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในขณะที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญถึงแนวทางการจัดการเพื่อรับมือกับความเสี่ยงดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาการสื่อสารรูปแบบใหม่ โดยการแปลข้อมูลเชิงวิชาการให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น เช่น การใช้สื่อบุคคล การใช้สื่อการ์ตูนและการใช้สื่อเกมส์ เป็นต้น โดยนำเสนอกรอบแนวคิดของการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เศรษฐกิจและสังคมในอนาคต เพื่อให้เกษตรกรเกิดความเข้าใจ ความตระหนักถึงความเสี่ยงเหล่านั้น และเกษตรกรในระดับชุมชนวางแผนการปรับตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ องค์กรที่ดี การพัฒนาเทคนิคการสื่อสารในการวิจัยครั้งนี้ยังอยู่ในขั้นทดลองและดำเนินการในขอบเขตจำกัดเท่านั้น ดังนั้นควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในด้านการสื่อสารความเสี่ยงต่อไป

คำหลัก: ความเปราะบาง การสื่อสารความเสี่ยง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
อำเภอบางน้ำเปรี้ยว

Abstract

Project Code : RDG5430026

Project Name : Vulnerability, Risk Assessment and Adaptation of Agriculture in Water

Management on Climate Change in Bangnampriao District, Chachernsao Province

Project Team : Charuvan Kasemsap¹, Manee Panichakarn², Sasiparn Bilmanoch³

¹Engineering Management Kasem Bundit University, ² Faculty of Architecture

Kasem Bundit University, ³ Faculty of Mass Communication Kasem Bundit University

E-mail Address : K_charuvan@yahoo.com

Project Period: September 2011 – July 2012

The objectives of research were to investigate the vulnerability in water management of agriculture in Bangnampriao district, Chachernsao province. By surveying, interviewing, and focus group, the sensitivity, the exposure and also the experienced practices of agriculture in flood, drought and saline problem were evaluated. In addition, the developed media were tested to stimulate risk perception, learning as well as awareness in climate change adaptation. Furthermore, the vulnerability due to the proposed adaptation planning was analyzed. The results showed that the risk of agriculture including farmer, orchard owner and aquaculture in water management led to the destruction of agricultural products. However, the agriculture almost neglects the climate change adaptation whereas the vulnerability of farmer tends to be enhanced. Hence, the researcher has developed the innovative communicative techniques by converting the academic information into easier understanding way such as personal media, comic media, and games, etc. The paradigm shifts in the future were indicated to agriculture to know and stimulate agriculture for awareness generation. The possible creative thinking of participated community in water management was strategically planned for climate change adaptation in both short and long terms. However, the developed communicative procedures were in the preliminary stage and limited factor, the appropriated risk communication should be dramatically considered.

Keywords : vulnerability risk communication climate change adaptation Bangnampriao District